

Een feest van herkenning

De Bachacademie, het driedaagse Bachfeest in Brugge dat ontstond op initiatief van Philippe Herreweghe, was al aan haar vierde editie toe. De affiche leek dit keer te suggereren dat er tussen Bach en vandaag geen ijzeren gordijnen opgetrokken hoeven te worden. Hier en daar weerklonken ook hedendaags werken en er mocht al eens - weliswaar voorzichtig - buiten de lijnen gekleurd worden.

Dat begon met Arno Bornkamp, een gerespecteerd Nederlands saxofonist, die zich enkele van Bachs meest veeleisende solocomposities toe-eigende.

Bach en sax: dat het allerminst hoeft te vloeken, leerden de Blindman-saxofonisten ons al een tijd geleden. Deze keer waren we er echter aan voor de moeite. Bachs muziek begon in Bornkamps handen niet écht te zingen en nog minder te dansen. We kregen er gratis een beeldmontage bij, maar veel toegevoegde waarde leverde dat niet op. Plastic Disney-ballerina's op rode schoentjes? Neen, liever niet.

Geef ons dan maar de jonge Russische violist Sergey Malov, die even daarna in de kamermuziekzaal aantrad. Hij combineerde in één programma een solosonate van Béla Bartók met Bachs zesde cellosuite. Van moderne viool naar viola da spalla, de mysterieuze schouderviool die Sigiswald Kuijken enkele jaren geleden van onder het stof haalde: faut le faire!

Sergey Malov is bovendien een droom van een uitvoerder. Hij gooide zijn anker uit en haakte het stevig in onze oren vast, geen ontsnapping mogelijk. Tegelijk weerklonk in zijn spel kristalhelder wat beide componisten over de eeuwen heen met elkaar gemeen hebben. Dat is kunst.

Het mooiste geheim van deze Bachacademie zat echter verstopt in een donker hoekje: Rudi Knoop's media-installatie *Multiple voice/vision*. Vijf zuilen projecteerden in klank en beeld de vijf stemmen van Bachs *Musikalisches Opfer*, bijzonder mooi ingespeeld door het Ensemble Explorations. Moederziel alleen stonden we daar, heen en weer wandelend tussen de verschillende stemmen van Bachs sublieme polyfonie. En we begrepen opnieuw wat luisteren kan zijn: een telkens wisselend standpunt innemen te midden van een plurale werkelijkheid. Een bescheiden recept voor wereldvrede?

En dan was het alweer tijd voor Philippe Herreweghe en zijn Collegium Vocale. Ondanks een hobbelig repetitieweekend, met heel wat zieke stemmen, werd het toch ook dit keer weer een feest van de herkenning. In het orkest waren alle 'usual suspects' present: de zoet kwellende hobo van Marcel Ponselee, de hartstochtelijke viool van Christine Busch en de fluwelen traverso van Patrick Beuckels.

Herreweghes aanpak van Bachs muziek biedt verder nog weinig verrassingen. De ware surprise situeert zich elders. Met name in de waanzinnig goede muziek van Bach zelf, van wie we dankzij de Bachacademie ook de minder bekende hits te horen krijgen.

Annemarie Peeters